

веденото ѝ чело и очи, до слъзитѣ, които бѣхъ застинале по зачервенитѣ ѝ бузи, сичко говорѣше: „Не е честито това лице!“

„Не се е чуло по свѣтътъ, неможе, не бива това,“ говорѣше Андрей: „да не бѣде честита нѣй-хубавата и нѣй-харната жена, когато е родена тя, да преклони колѣне предъ нея, като предъ светиня, сичко, што е нѣй-добро на свѣтътъ. Нѣ, ти нѣма да умрешъ, ти не бива да умирашъ, заклинамъ се въ рождението си и въ сичко, што ми е мило на свѣтътъ, ти нѣма да умрешъ! Ако ли е така речено, и нито съ сила, ни съ молитва, ни съ мужество, съ ништо не може да се отклони тая горка судьбина, то штемъ заедно да умремъ, и по-напредъ штѣ азъ да умрѣ, предъ твоитѣ хубави колѣне, и само мъртавъ можѣтъ ме отдѣли отъ тебе.“

„Не мами се, рицарю, и мене не мами,“ говорѣше тя и климаше тихо съ хубавата си глава: „знамъ, и знамъ, за жалость, много добрѣ, че ти не можъ да ме любишъ, знамъ твоятъ долгъ и завѣтъ: тебе те чака башта, другаре, отечество, — а ние сме ти врагове.“

„Че што е за мене башта, другаре, отечество?“ рече Андрей и потресе отведнѣжъ глава и исправи се цѣлъ, като струпка: „а кога е така, казвамъ ти: никого нѣмамъ азъ! Никого, никого!“ повтори той съ такъвъ гласъ и съ таково махане съ рѣка, съ каквото исказва волята си пѣргавъ, необоренъ казакъ, кога се земе за нѣкоя нечутна и невъзможна за друго работа. „Кой е рекълъ, че мое отечество е Украйна? кой ми е далъ това отечество? Отечество е това, което иска душата ни, което е огъ сичко нѣй-милъ за нея. Моего отечество си — ти! Това е мое отечество! И това отечество штѣ азъ въ сърдцето си да понесѣ, и штѣ го носѣ, додѣ сѣмъ живѣ, та че да видѣ, нека го измѣкне оттамъ нѣкой отъ казацитѣ! и сичко, што имамъ, давамъ, продавамъ, загубвамъ за таково отечество!“

На единъ мигъ вкаменена, като хубава статуя, гледаше му тя въ очитѣ и отведнѣжъ заплака, хвърли му се на шията, пригърна го съ бѣлоснѣжнитѣ си чудни рѣцѣ, и заплака. Въ това време се разнесе по улицитѣ вѣкъ и звукъ отъ труби и литаври; но той ги не чуше; той чуше само, какъ го обгвѣваше благовонно дихание отъ чудни уста, какъ течѣхъ слъзитѣ ѝ по лицето му и чернитѣ ѝ лѣскави, като коприна, и меризливи кѣдрици го обвивахъ.

Въ това време дотече при тѣхъ татарката съ весела вѣстъ! „Спа-